

Aktualne możliwości dofinansowywania przedsięwzięć związanych z odnawialnymi źródłami energii.

DARIUSZ RUTKOWSKI,

FOREST CONSULTING CENTER (FCC), Poznań

Agenda

- Środki europejskie 2007 – 2013 – przegląd programów i działań
- Aktualne możliwości z programów operacyjnych
- **Wsparcie NFOŚiGW,**
- Fundusze Norweskie

Programy i działania

- **PO Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)**

- **Priorytet IX:** Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna

Działanie 9.4. Wytwarzanie energii ze źródeł odnaw.

*(farmy wiatrowe, elektrownie wodne o mocy do 10MW, **elektrownie na biomasę lub biogaz**, ciepłownie geotermalne, kolektory słoneczne)*

Działanie 9.6. Sieci ułatwiające odbiór energii z OZE.

- **Priorytet X:** Bezpieczeństwo energetyczne w tym dywersyfikacja źródeł energii:

Działanie 10.3 Rozwój przemysłu dla OZE (turbiny, **kotły**, kolektory, pompy ciepła)

Programy i działania

- Regionalne Programy Operacyjne (RPO) –
wszystkie województwa

DEMARKACJA

- Do 10 mln PLN - projekty dotyczące
wytwarzania energii elektrycznej z biomasy
czy biogazu oraz małe elektrownie wodne
- Do 20 mln PLN – pozostałe źródła

RPO – priorytety i działania

- Opolskie: Działanie 4.3: Ochrona powietrza i odnawialne źródła energii (*Instalacje służące wytwarzaniu, przetwarzaniu, magazynowaniu i przesyłowi energii ze źródeł odnawialnych*).
termin: 30 sierpnia 2012
- Dolnośląskie: Działanie 5.1: Odnawialne źródła energii (*budowa, modernizacji jednostek wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych opartych o energię wodną (w tym geotermalną) oraz biomasę wraz z niezbędną infrastrukturą służącą do przyłączenia do najbliższej istniejącej sieci*) termin: czerwiec 2012
- Lubuskie: Działanie 3.2: Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (*instalacje służące wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych*)
termin: II kwartał 2012

Programy i działania

- PO Innowacyjna Gospodarka (PO IG)
 - Oś priorytetowa: „Badanie i rozwój nowoczesnych technologii”
 - Oś priorytetowa: „Infrastruktura sfery B+R”
 - Oś priorytetowa: „Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia”

Programy i działania

- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)**

DZIAŁANIA

- 121 Modernizacji gospodarstw rolnych: (50 %– 80% dofinansowania)
wsparcie w zakresie produkcji rolniczej wykorzystywanej do wytwarzanie energii odnawialnej
- 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej: (50% dofinansowania)
przekwalifikowanie się gospodarstwa w kierunku działalności związanej z wytwarzaniem energii z biomasy

**jeżeli inwestycja dotyczy wytwarzania biogazu i energii elektrycznej z biogazu –
nawet 500.000 zł dofinansowania na nowe przedsiębiorstwo**
- 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (50% dofinansowania)

PROW – realizacja przez Urzędy Marszałkowskie

321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej

- Wytwarzanie, dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo **biomasy**,
- 3 000 000 zł dla gminy - na projekty w zakresie wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych – **90% dofinansowania**

Problemy

- Urzędnicy nie znający specyfiki projektów
- Przedsięwzięcia skomplikowane pod względem „projektowym”
- Trudna faza uzyskania niezbędnych pozwoleń administracyjnych
- Bariery administracyjno – prawne (pozwolenia, przyłącza do sieci energetycznych)
- Różnorodność proponowanych technologii
- Opóźnienia konkursowe wynikające z konieczności dostosowania polskich przepisów do przepisów europejskich
- Składane wnioski – suma kwot wielokrotnie przekracza alokację

Wsparcie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wojewódzkie Fundusze Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

Wsparcie NFOŚiGW

- Green Investment Scheme (GIS)
 - Część 1 Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
 - Część 2 Biogazownie rolnicze
 - Część 3 **Elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę**
- Program Priorytetowy: Efektywne wykorzystanie energii (EWE)
- Program Priorytetowy: Inteligentne sieci energetyczne (ISE)
- Fundusze Norweskie

GIS – system zielonych inwestycji

ŚRODKI ZGROMADZONE NA RACHUNKU KLIMATYCZNYM –
ŚRODKI Z TRANSAKCJI SPRZEDAŻY JEDNOSTEK PRZYZNANEJ
EMISJI LUB INNE ŚRODKI NFOŚIGW

- 30 % dofinansowania – połowa w formie zaliczki
- 45 % pożyczki
(WIBOR 3M + 50 punktów bazowych /na 15 lat / 18 m-cy karencji

Część 1 Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej

cel

Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ poprzez dofinansowanie przedsięwzięć poprawiających efektywność wykorzystywania energii przez budynki użyteczności publicznej

dla kogo ?

- Jst.
- OSP
- Uczelnie wyższe oraz instytuty badawcze
- Samodzielne publiczne ZOZ oraz podmioty lecznicze
- Organizacje pozarządowe
- Kościoły i związki wyznaniowe

Część 1 – na co?

Termomodernizacja

- ocieplenie budynku wym. okien, drzwi zew,
- przebudowa systemów grzewczych wraz ze źródłem ciepła
- wymiana systemów wentylacji i klimatyzacji
- dokumentacja
- systemy zarządzania energią w budynkach
- wykorzystanie technologii OZE

Wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne

Część 1 – na jakich warunkach ?

- Wydatkowanie środków do 31.12.2014
- Minimalny koszt całkowity 2 mln zł (grupowe 5 mln zł – oszczędności przetargowe)
- 460 mln PLN – dotacji
- 995 mln PLN – pożyczki

Część 2 Biogazownie rolnicze

Cel:

Ograniczanie lub uniknięcie emisji CO₂ poprzez dofinansowanie budowy biogazowni rolniczych wykorzystujących surowce odnawialne

Dla kogo:

- Os. Fizyczne, Os prawne, jednostki nie posiadające os. Prawnej jeżeli ustawa nadaje zdolność prawną

Część 2 – na co?

- Budowa, rozbudowa lub przebudowa obiektów wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem biogazu rolniczego
- Budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji wytwarzania biogazu rolniczego celem wprowadzenia go do sieci gazowej dystrybucji bezpośredniej

Część 2 – na jakich warunkach ?

- Wydatkowanie środków do 31.12.2015
- Minimalny koszt całkowity 10 mln zł
- 200 mln PLN – dotacji
- 147 mln PLN – na ostatnim konkursie

Część 3 Elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę

Cel:

Ograniczanie lub uniknięcie emisji CO₂ poprzez dofinansowanie budowy elektrociepłowni i ciepłowni na biomasę

Dla kogo:

- Os. Fizyczne, Os prawne, jednostki nie posiadające os. prawnej jeżeli ustawa nadaje zdolność prawną
- Ograniczenia co do spółek powiązanych

Część 3 – na co?

- Budowa, rozbudowa lub przebudowa obiektów wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z zastosowaniem **wyłącznie biomasy** (źródła rozproszone o nominalnej mocy cieplnej poniżej 20MWt)

Część 3 – na jakich warunkach ?

- Wydatkowanie środków do 31.12.2015
- Minimalny koszt całkowity 2 mln zł
- 50 mln PLN – dotacji (30%)
- 75 mln PLN – pożyczki (45%)

Program Priorytetowy: Efektywne wykorzystanie energii (EWE)

- Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych w przedsiębiorstwach
(określenie możliwości oszczędności energii, przeliczanej na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych)
- Dofinansowanie zadań inwestycyjnych prowadzących do oszczędności energii lub wzrostu efektywności energetycznej przedsiębiorstw
(inwestycje)

Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych

Dla kogo ?

Przedsiębiorstwa, w których minimalna wielkość przeciętnego zużycia energii, w roku poprzedzającym złożenie wniosku wynosiła 50.000 MWh/rok

Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych

Na jakich warunkach ?

- Wydatkowanie środków do 31.12.2014
- Dotacje – 70% dofinansowania - 40 mln PLN
- Jako pomoc „de minimis”
- Konieczność akceptacji audytu przez NFOŚiGW
- Wykonanie przedsięwzięć zgodnie z zaleceniami
- Nakład inwestycyjny nie może być niższy niż kwota na audyt

Dofinansowanie zadań inwestycyjnych służących poprawie efektywności energetycznej

- Systemy zarządzania energią
- Racjonalizacja zużycia energii elektrycznej
 - Energooszczędne systemy napędowe, silniki, sprężarki, systemy oświetleniowe
 - Systemy łagodnego rozruchu
 - Wewnętrzne sieci przesyłu energii
 - Prostowniki napędów sieciowych
 - Niskostratne transformatory
- Modernizacja systemów przemysłowych

Dofinansowanie zadań inwestycyjnych służących poprawie efektywności energetycznej

- Racjonalizacja zużycia energii cieplnej i gazu
 - Izolacje i odwadnianie systemów parowych
 - Geotermia, turbiny wiatrowe, pompy ciepła, kolektory słoneczne
 - Termomodernizacja budynków
 - Wykorzystanie energii odpadowej
 - Odzyskiwanie ciepła z procesów i urządzeń
 - **Budowa i modernizacja własnych (wewnętrznych) źródeł energii**

Dofinansowanie zadań inwestycyjnych służących poprawie efektywności energetycznej

Na jakich warunkach ?

- 780 mln PLN
- Wydatkowanie do dnia 31.12.2015 r.
- Pożyczka
 - 3,5 – 42 mln PLN
 - 70% kosztów kwalifikowanych
 - 5 lat/karencja 12 m-cy
- Minimalny koszt całkowity – 5 mln. PLN

Program priorytetowy: Inteligentne sieci energetyczne (projekt)

- Wdrażanie inteligentnych sieci energetycznych
– 150 mln PLN
- Budowa odnawialnych źródeł energii, montaż energooszczędnego oświetlenia, budowa urządzeń magazynowania energii
– 170 mln PLN

Inteligentne sieci energetyczne

- Systemy umożliwiające dynamiczne zarządzanie sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi (np.: punkty pomiarowe i kontrolne na węzłach i łączach)
- **Cele:**
 - Zwiększenie efektywności, ograniczenie strat
 - Zmniejszenie awaryjności
 - Mniejsze zużycie
 - Świadome oszczędzanie
 - Kontrola nad konsumpcją energii

Inteligentne sieci energetyczne

- **Na co?**

- System komu. pomiędzy uczestnikami rynku
- Integracja rozproszonych źródeł energii
- Zarządzanie sieciami przesyłowymi
- Inteligentne liczniki
- Automatyzacja dystrybucji
- Kampanie informacyjne
- Studia wykonalności
- Urządzenia magazynujące energię
- **Obiekty rozproszonej energetyki odnawialnej**

Inteligentne sieci energetyczne

Dla kogo ?

- Przedsiębiorcy – operatorzy systemów dystrybucyjnych i przesyłowych energii elektrycznej i gazowej dokonujący bilansowania systemu działający wspólnie z jst lub spółdzielniami mieszkaniowymi
- JST
- Zarządzający SSE
- Konsorcja naukowo – przemysłowe

Inteligentne sieci energetyczne

- Od stycznia 2013, 1 konkurs w roku
- Płatności do 31.12.2018
- **Dotacja 30% i 70%**
- **70% dotyczy:**
 - Kampanie informacyjno-edukacyjne
 - Systemy i programy IT. – zarządzanie obciążeniami szczytowymi oraz sterowanie rozptywem mocy, monitorowanie i łagodzenie przeciążeń, integracja oprogramowanie

WFOŚiGW

- Programy dla przedsięwzięć OZE i obiektów wysokosprawnej kogeneracji
 - Wytwarzanie energii cieplnej przy użyciu biomasy (źródła rozproszone o mocy poniżej 20 MWt)
 - Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu przy użyciu biomasy (źródła rozproszone o mocy poniżej 3 MWt)
 - Wysokosprawnej kogeneracji bez użycia biomasy
 - Wytwarzanie energii cieplnej: solary, pompy ciepła

WFOŚiGW

- Dofinansowanie w formie pożyczki – do 75% kosztów kwalifikowanych
- Oprocentowanie pożyczki na poziomie 3%
- Okres finansowania – 10 lat

Fundusze norweskie - OZE

Fundusze norweskie

- Alokacja dla Polski 578 mln EURO
- Okres przyznawania dof. 30 kwietnia 2014
- Kwalifikowalność wydatków 30 kwietnia 2016
- 19 programów – operatorzy programów
- Program: Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii – 75 mln EURO – mechanizm finansowy europejskiego obszaru gospodarczego
- Operator programu: NFOŚiGW

Projekt programu

- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródła ciepła
- Zastąpienie przestarzałych źródeł ciepła na nowoczesne w tym wytwarzające ciepło (lub ciepło i prąd) ze źródeł odnawialnych

Co rozumiemy przez te źródła ciepła:

- kolektory słoneczne o powierzchni ponad 100 m² (także dla budynków mieszkalnych);
- układy fotowoltaiczne;
- instalacje do wykorzystania biogazu (z wyłączeniem produkcji tylko energii elektrycznej);
- pompy ciepła;
- instalacje do wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł geotermalnych;
- **kotły na biomasę o mocy do 3 MW.**

Wartość projektów od 170 tys. EURO – 2 mln EURO

Inne programy i działania

- LIFE +
 - Dotacje na badania związane z OZE
 - Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (200mln)
 - NFOŚiGW (200 mln)
- (m.in.: prace badawcze z zakresu energetyki odnawialnej)

Podsumowanie

- Środki europejskie – koniec okresu programowania
- Środki norweskie – czekamy na zatwierdzenie programu
- Finansowanie NFOŚiGW oraz WFOŚiGW
- Kolejny okres programowania: RPO i PROW - finansowanie OZE
- Wyprzedzające przygotowanie projektów i pozwoleń administracyjnych
- Analiza możliwości i „realności”

Doświadczenia FCC

- Skuteczne pozyskiwanie dotacji z różnych funduszy
- **EFRR** – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich ponad 70 projektów: 90% skuteczności
- **EFRR**: RPO, POIiŚ – kilkanaście projektów: 70% skuteczności
- **EFS**: POKL – 2 duże projekty szkoleniowe – 100% skuteczności
- **NFOŚiGW** – 6 projektów – 100% skuteczność
- Zarządzanie projektami, skuteczne rozliczanie
- Rozliczenia prowizyjne, minimalizacja opłaty wstępnej

Dziękuję za uwagę

DARIUSZ RUTKOWSKI

D.RUTKOWSKI@FORESTCONSULTING.PL

609 – 077 - 338